

Rådet för Pedagogiskt Utvecklingscentrum Dalarna (PUD-Rådet)

Tid: Tisdag 14 mars 2023, kl. 09.00 – 15.00.

Plats: Högskolan Dalarna (HDa), C339, Falun, Lugnet.

Deltagare: Björn Hansson, Avesta
Jerker Olofsson, Avesta
Johanna Berglund, Borlänge
Jessica Carlberg, Borlänge (del av mötet)
Lars Walter, Borlänge (del av mötet)
Theresia Öjjar, Fagersta
Ulrika Forssell, Falun
Therese Sarenbrant, Gävle
Åsa Nordlund, Hedemora
John Steen, Hedemora (del av mötet)
Anna Samuelsson, Hofors
Carin Fredlin, Leksand
Jonas Fors, Ludvika
Susanne Axelsson, VBU, Ludvika
Gunilla Kapla, Malung-Sälen
Inga-Lena Spansk, Mora
Ingrid Nord, Norberg
Christine Alexandersson, Orsa
Lars Kratz, Rättvik
Johan Larsson, Sandviken
Maria Ronsten, Smedjebacken
Stefan Forsmark, Säter
Anna-Karin Olsson, Älvdalen

Anna Konrad Nyhäll, Falu Frigymnasium
Karin Elfving, Innovitaskolan, Falun

Maria Almqvist, Sveriges Lärare

Lena Dahlstrand, HDa
Jörgen Dimenäs, HDa
Peter Gabrielsson, chef PUD
Mattias Gradén, PUD
Kristina Hagdahl, HDa
Terje Hedström, HDa
Sara Irisdotter Aldenmyr, HDa
Johanna Katrin, HDa
Mikael Magnusson Weinholz, PUD
Göran Morén, HDa
Karin Nordmark, HDa
Satu Sundström, mötessekreterare
Sofia Walter, HDa
Anna Åkerstedt, HDa (del av mötet)

PROTOKOLL

1 Mötets öppnande

Mötesordförande Lars Kratz hälsade välkommen och öppnade mötet.

2 Val av mötessekreterare

Satu Sundström valdes till mötessekreterare.

3 Godkännande av dagordning

Som övrig frågor anmäldes information om uppdragsutbildningen Introduktion till svensk skola riktad till personer från Ukraina med koppling till skola och om Fortbildning för rektorer (FFR) och Digitalt rektorsnätverk (DRN).

Med dessa tillägg godkändes dagordningen.

Påmindes om att detta PUD-rådsmöte följs av Skolchefsnätverkets möte kl. 15 - 17 med Ulrika Forssell som mötesordförande.

En kort presentationsrunda genomfördes.

4 PUD-samarbete och dagens program

Peter Gabrielsson, chef för PUD, kommenterade PUD-samarbetet som har pågått i 25 år, utifrån ett protokoll daterat i januari 1998. En förordning 1996, som nu inte är aktuell längre, ledde till att liknande samarbeten startade i övriga landet under benämningen RUC. Se bifogad ppt.

Samarbetet fokuserar bland annat på lärarutbildning. I samband med ansökningar om examensrätter lyfts denna samverkan regelmässigt fram på ett mycket positivt sätt.

Peter poängterade vikten av det pågående samtalet, ömsesidig förståelse mellan parterna skola och akademi, kontinuitet och det gemensamma ansvaret för kommande generationers lärande.

PUD-rådet träffas en heldag per termin och PUD-AU tre halvdagar per termin. Dessutom genomförs regelbundna dialogmöten och temporära arbetsgrupper träffas kring specifika områden, exempelvis den nu aktuella gruppen ”Kompetensförsörjning och samverkansstrategier”.

Presentationen ovan kopplas till dagens program.

5 Förslag till reviderat samverkansavtal

I anslutning till dagordningen medföljer ett utkast till ett reviderat samverkansavtal. Behov av nytt samverkansavtal har lyfts vid PUD-AU. Ett tidigare utkast på samverkansavtal har behandlats i PUD:s arbetsgrupp ”Kompetensförsörjning och samverkansstrategier”. Utkastet behandlas parallellt internt på HDA. Utgångspunkter till utkastet redovisas samt diskuteras.

Se bifogad ppt.

Peter Gabrielsson presenterade uppbyggnaden av förslaget till reviderat samverkansavtal. Det befintliga avtalet är otidsenligt. Viktiga föreslagna förändringar är 1) en återgång till 1 kr per invånare i respektive kommun från 3 kr förutom grundplåten på 10 000 kr och 2) VFU-ersättning per hp istället för en fast summa per termin vilket innebär höjd ersättning.

Förslaget ska ses som ett övergripande ramavtal, som ska fungera att kommunicera internt och särskilt externt. Texten, som har behandlats i arbetsgruppen ”Kompetensförsörjning och samverkansstrategier” är avsiktligt kortfattad och anger framför allt en viljeinriktning. Fortsatt gäller det ömsesidiga förtroendet, ”handslaget”.

Uppmanas att framföra synpunkter före sommaren inför beslut under PUD-rådet den 24 oktober. I så fall gäller det reviderade avtalet från och med 1 januari 2024.

6 **Aktuellt i PUD-regionen och på Högskolan Dalarna**

Kompetensförsörjningen inom skolan är den över lag mest aktuella frågan i regionen och har varit så i flera års tid. Genom samverkan i PUD söker parterna hitta gemensamma konstruktiva lösningar, som exempelvis Arbetsintegrerad lärarutbildning (AiL) och via arbetsgruppen ”Kompetensförsörjning och samverkansstrategier”. Förutom lärare F - 9 nämndes förskollärare, lärare i fritidshem, specialpedagoger och rektorer. Vad gäller rektorer kan rekrytering ibland ske internt via traineeprogram. Diskuterades vidare hur lämpliga personer ska lockas till skolan över huvud taget, och till ovan nämnda tjänster, genom kommunikatörer i respektive kommun och genom att tillsammans jobba med budskapet att läraryrket är utvecklande, meningsfullt och roligt via bland annat ”storytelling”.

Tipsades i detta sammanhang om SSA-rikskonferensen den 10 – 12 maj i Leksand med temat Bygga positiva broar mellan skola och arbetsliv:

<https://www.leksand.se/medborgare/arbete-och-foretagande/skola-arbetsliv/ssa-rikskonferens-2023/>.

(SSA – Samverkan Skola Arbetsliv.)

Ytterligare ett problem i flera kommuner är bristen på lokaler.

Vid HDA har omorganisering genomförts och rollfördelning är under utarbetande. Omlokalisering grundad på sammanhållna akademiska miljöer ska verkställas utifrån beslut i Högskolestyrelsen innan sommaren. Vid Institutionen för lärarutbildning har Elisabeth Daunelius tillträtt som tillförordnad prefekt.

7 **Förskolläraryrket – Ansökan om examensrättigheter, uppdatering.**

Programansvariga Johanna Katrin fördrog angående aktuell status för ansökan om examensrättigheter för Förskolläraryrket – se bifogad ppt.

Den sista kullen studenter i nuvarande program går ut i januari 2024. Den av UKÄ (Universitetskanslersämbetet) utsedda bedömargruppen har granskat förslaget till omarbetat program och lämnat ett yttrande som innebär att förtydliganden måste göras. Detta arbete, där arbetsgruppen stöts av extern kompetens, behöver vara klart och inskickat till UKÄ senast den 7 augusti. Beslut inkommer under hösten.

Johanna gick igenom yttrandet från UKÄ Vid sidan av lärarkapacitet, kompetens och möjlighet till kompetensutveckling etc. framhålls särskilt PUD-samarbetet som en styrka. Dock behöver styrdokumentet utvecklas vad gäller säkring av de 26 examensmålen i förhållande till utförande, genomförande och resultat och förskolepedagogiskt område tydligare definieras i utbildningsplanen och redogörs för i varje kurs. Bedömargruppen ser positivt på HDA:s möjligheter att åtgärda enligt yttrandet.

I nuläget är det på grund av ovanstående oklart när det nya förskolläraryrket kan starta, i så fall under förutsättning att det efter justeringar godkänns. Vid HDA är samtliga instanser positiva till fortsatt arbete med ansökan och man förbereder för - i bästa fall - ansökningsperiod vårterminen 2024 inför programstart höstterminen, genom att bland annat arbeta med kursplaner. Bedömargruppens yttrande och UKÄ:s åtgärder uppfattas som relevanta.

Kommenterades att samverkan med andra lärosäten i nuläget inte är aktuellt.

8 **Fristående kurser mot det förskolepedagogiska området HT23**

Johanna Katrin, programansvarig för Förskolläraryrket, presenterade det nya programmet struktur och innehåll samt de kurser som kan sökas fristående höstterminen 2023 och vårterminen 2024 – se ppt. Kurserna kan tillgodoräknas i det nya Förskolläraryrket: Bild och berättande i förskolan, 7,5 hp, Omsorg, relationer, yrkesetik och barns rättigheter i förskolan, 7,5 hp, Lek i förskolan, 7,5 hp. Det är viktigt att information om denna möjlighet går ut till intresserade. Kontaktpersoner vid HDa är Johanna Katrin och Peter Gabrielsson.

Paus

9 **Arbetsintegrerade lärarutbildningar**

Det är mycket som pågår inom arbetsintegrerade lärarutbildningar, som inleddes via samtal i olika konstellationer hösten 2016. Nationellt uppdrag, regleringsbrev, konferenser mm; Grundläraryrket 2017-2022, ny antagning HT23; Reflektion 2017- idag; Dalatorget. Lärdomar och vidareutveckling av 2022 års konferens, planering inför ny konferens 8 september 2023 pågår. Doktorandutlysning. Ny strategisk satsning HT 2023; Övriga program; Diskussion utifrån ett skolbuvudmannaperspektiv: Erfarenheter 2016 - idag.

Terje Hedström, programansvarig Arbetsintegrerad lärarutbildning (AiL) och Jörgen Dimenäs, senior professor i pedagogiskt arbete föredrog angående AiL inför gruppdiskussioner med fokus på skolchefernas perspektiv.

Terje relaterade programmets historik, geografisk spridning med mera – se bifogad ppt. Konstaterades att genomsnittsåldern är högre än i ordinarie program och att avgående elever från gymnasiet exkluderas då antagningsperioden ligger tidigare än den reguljära.

Inför höstterminen 2023 är antalet sökande 66, vilket betyder en minskning. Diskuterades om marknadsföringen, som alla parter har ett gemensamt ansvar för, kan riktas på annat sätt. Vidare berördes anledningar till avhopp efter påbörjad utbildning, vilka dock är färre än i de ordinarie lärarutbildningarna. En orsak är att ett antal studerande har gått över till ordinarie program av olika skäl. HDa återkommer med analys av avhopp och statistikuppgifter.

Terje gjorde en personlig reflektion och kommenterade att AiL-studenterna visar ett annat djup i reflektioner etc. då de kan relatera till egen erfarenhet, exempelvis undervisningssituationer. Han citerade vidare några positiva aspekter från studenter: möjligheten att direkt applicera nya kunskaper och att diskutera med kurskamraterna samt lön under studietiden. Problem som nämns är de varierande förutsättningarna, att de studerande i vissa fall betraktas som färdiga lärare, att de ses som en resurs i krissituationer och att vissa perioder är ansträngande. Förslag till förbättringsåtgärder är att om möjligt åstadkomma samma förutsättningar i alla kommuner och bättre samspel med kurserna vid HDa. Från fackligt håll bekräftades bilden av olikheter i kommunerna.

Jörgen Dimenäs föredrog om AiL som ett hållbart lärarskap utifrån aktuell forskning. Särskilt betonas vikten av den direkta interaktionen mellan teori och praktik, som optimalt förbereder för en verklighet, där man kan gå in som färdig lärare. Viktiga skäl till att man på några håll inte har lyckats genomföra AiL är att det regionala samarbetet inte fungerar optimalt.

Diskuterades vidare bland annat Tidöavtalets konsekvenser vad gäller eventuell koncentration av ämneslärarutbildningar till ett fåtal högt rankade lärosäten och vilka konsekvenser detta skulle kunna få för kvaliteten.

Beslut: Utifrån beviljande av institutionens prefekt bildas en arbetsgrupp som förutsättningslöst undersöker eventuella möjligheter att ge en arbetsintegrerad variant av ämneslärarprogrammet. Helena Grundén, proprefekt för utbildning leder gruppens arbete. Fråga går ut till regionen om representation från verksamheten. Facklig representation ska finnas i gruppen. Åtterrapporering sker under alla PUD-möten.

Gruppdiskussioner om AiL utifrån skolhuvudmannaperspektiv genomfördes – se bilagda mötesanteckningar.

Lunch

10 **Reflektion förbättrar skolan: Erfarenheter, forskning och diskussion utifrån perspektivet lärare möter forskare**

Presentation av ny studie som visar hur lärare på olika sätt reflekterar över och drar nytta av vetenskapliga texter. Vi gör en övning i samma anda och diskuterar konkreta vägar och möjligheter för regionens lärare att tillsammans med forskare ta del av aktuell forskning och dela erfarenheter.

Mattias Gradén, verksamhetsutvecklare vid PUD och Sara Irisdotter Aldenmyr, professor i pedagogiskt arbete vid HDa, presenterade arbetet med en pilotstudie inom ett praktisknära skolutvecklingsprojekt via ULF, där reflekterad erfarenhet tillämpas. Studien fokuserar på identifiering av mötet mellan teori och praktik. Utgångspunkten är ett arbetslag inom projektet, som fick läsa fem vetenskapliga texter. Genom att analysera mötet mellan hur texterna uppfattades och praktiska erfarenheter inom projektet kan intressanta slutsatser dras om hur begrepp och teori möter handlingsorienterad praktik, som leder till utveckling.

Den som vill veta mera är välkommen att kontakta Mattias Gradén, mga@du.se.

11 **Lärarytelse i samverkan för ökad kvalitet**

Nodskolor, övningskolor 2.0, VFU-handledarutbildningar, föreläsningar mm.

Karin Nordmark och Sofia Walter, samordnare vid Lärarytelsekansliet, informerade om lärarytelse i samverkan för ökad kvalitet utifrån metaforen en orkester som framför en symfoni där musikerna spelar sina olika instrument tillsammans medan de är lyhörda mot varandra för att åstadkomma en helhet.

Några tendenser som kan utläsas i Tidöavtalet och Regleringsbrevet 2023 är höjd status för lärare samt ökad samverkan mellan universitet och högskolor och omgivande samhälle samt ökad kvalitet vad gäller VFU.

Genom PUD-samarbetet finns Arbetsintegrerad lärarytelse där den andra kullen studenter avslutar sin utbildning i början av höstterminen 2023. Intresset från andra lärosäten är stort.

Genom Övningskolor 2.0 höjs ambitionsnivån. Bredare spridning av föreläsningar vid HDa har initierats och handledarfördjupningar har startats. När det gäller handledarutbildning är Steg 2, som ges under höstterminen, och 3 unika. Samarbetet i regionen är grunden för höjd kvalitet, med kopplingen teori och praktik i centrum.

Karin Nordmark och Sofia Walter är kontaktpersoner.

Den 8 september planeras för Dalatorget med liknande upplägg som 2022 med presentation av examensarbeten inom AiL och examensceremoni, rundabordssamtal och posters. Samtidigt kommer det 25-åriga PUD-samarbetet att uppmärksammas. Inbjudan att delta som presentatör bifogas.

Paus

12 **Kombinerade uppdrag**

Mattias Gradén, verksamhetsutvecklare, informerade angående utlysning av en samverkansdoktorandtjänst med koppling till AiL och en kombidoktorandtjänst. Kombinerade uppdrag - kombinationen tjänst i skolan, på HDa samt forskning och utveckling, är under uppbyggnad med delfinansiering av ULF-medel när det gäller FoU - delen. När det gäller doktorandtjänsten finansierar HDa 50% av forskarstudierna och aktuell skola 50%. Detta är en intressant möjlighet för lärare som vill fortsätta arbeta inom skolan och samtidigt utveckla sig själva och sin skola i en utbyggd doktorandmiljö vid HDa och genom att forskarstudierna ska utgöra en förankrad del i skolans planering för att bygga en verksamhet på vetenskaplig grund.

13 **Inför PUD-rådet den 24 oktober: Socialtjänst-skola**

Den 24 oktober planeras en gemensam förmiddag mellan SUD (Socialtjänstens Utvecklingscentrum Dalarna) och PUD. Temat är socialtjänst-skola. Frågan har väckts i bland annat PUD:s arbetsgrupp "Kompetensförsörjning och samverkansstrategier" och har därefter tagits upp vid PUD-AU. Information och diskussion.

Diskuterades rubrik för den gemensamma förmiddagen utifrån temat socialtjänst – skola samt upplägg under de tre timmar som står till förfogande. Diskussionen fortsätter under nästa PUD-AU.

14 **Aktuella utbildningspolitiska frågor**

Professionsprogrammet, Skolverkets regionalisering, nationella kvalitetsdialoger, remissen Statens ansvar för skolan mm.

Peter Gabrielsson föredrog angående aktuella utbildningspolitiska frågor – se bifogad ppt.

PUD:s ordförande Mikael Fältsjö ingår i den grupp som arbetar med Professionsprogrammet som är tänkt att realiseras 2025.

Kvalitetsdialogerna har avstannat då den planerade regionaliseringen av Skolverket har avbrutits.

Remissinstanser i regionen angående SOU 2023:53 Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag är Avesta, Borlänge, Hedemora och Orsa kommuner samt HDa. Kommenterades bland annat att förskolan inte nämns samt endast den kommunala skolan, inte de fristående.

Svar på skrivelse till utbildningsministern och Skolverkets generaldirektör angående finansiering med mera av Arbetsintegrerad lärarutbildning är att det inte finns ekonomiska medel för detta.

15 **PUD-möten HT 2023 och VT 2024**

Förslag till beslut:

HT 2023

PUD-AU, 5 september, kl. 9-12.

PUD-råd, 24 oktober, kl. 9-15. Fm tillsammans med SUD. Möte i skolchefs nätverket kl. 15-17.

PUD-AU, 21 november.

PUD-AU, 15 december, Haganäs.

VT 2024

PUD-AU, 30 januari, kl. 9-12.

PUD-råd, 5 mars, kl. 9-15. Möte i skolchefs nätverket kl. 15-17.

PUD-AU, 16 april, kl. 9-12.

PUD-AU, 31 maj, kl. 9-12, Haganäs.

Beslut: PUD-möten under höstterminen 2023 och vårterminen 2024 sker enligt förslag ovan.

16 Övriga frågor

Lena Dahlstrand, adjunkt i svenska och programansvarig för KPU-programmet, informerade om uppdragsutbildningen Introduktion till svensk skola, om det svenska skolsystemet, som riktar sig till ukrainska flyktingar med någon koppling till skola och ges på uppdrag av Skolverket. Kursen genomförs digitalt med maximalt 50 deltagare.

Information om Fortbildning för rektorer (FFR) med start höstterminen 2023 och Digitalt rektorsnätverk (DRN) – se bifogad ppt. Kontaktpersoner är Ulf Nytell och Peter Gabrielsson.

17 Nästa möte och mötets avslutande

Nästa möte för PUD-rådet är den 24 oktober kl. 9.00 – 15.00 och därefter kl. 15.00 – 17.00 möte i skolchefsnätverket. PUD-AU sammanträder närmast den 25 april kl. 9.00 – 12.00.

Satu Sundström
Sekreterare

Peter Gabrielsson
Justerare

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 1

HÖGSKOLAN
DALARNA

Ansökan om examensrättigheter för nytt förskolläroprogram

Beslut och yttrande om examensrättsansökan

Bedömagruppen som granskat vår ansökan:

- Professor Agneta Ljung Djärf, Högskolan Kristianstad
- Professor Eva Ärlemalm-Hagsér, Mälardalens universitet
- Kommunlektor Kristina Westlund, Malmö stad
- Student Louise Palmgren, högskolan i Halmstad

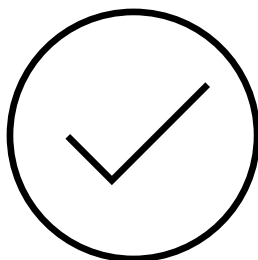
Senast den 7 augusti ska högskolan Dalarna inkomma med en redogörelse för vad som har genomförts

HÖGSKOLAN
DALARNA

Bedömningsområde: Förutsättningar Yrkesexamen

Det finns enligt bedömargruppen såväl ett rikstäckande som regionalt intresse av att examen får utfärdas. I ansökan framgår detta tydligt och vid intervjutillfället förtydligade lärosätet också det regionala behovet av att utbildningen bedrivs vid Högskolan Dalarna.

Bedömningsområde: Förutsättningar Lärarkompetens och lärarkapacitet

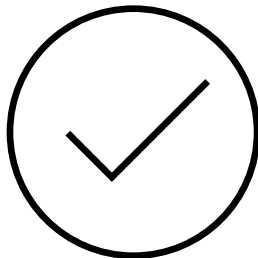
- Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
- Det som bedömaregruppen finner särskilt positivt är den mindre grupp av adjunkter och ett par disputerade lärare, i huvudsak med professionsbakgrund från förskola, som framstår som förskollärarytbildningens stomme. Bedömaregruppens intryck är att denna stomme består av en grupp engagerade och mycket uppskattade lärare, vilket utgör en god grund för såväl utbildningens genomförande som fortsatt utvecklingsarbete

Bedömningsområde: Förutsättningar Utbildningsmiljön

Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Att studenterna har möjligheter att ta del av forskningen som bedrivs ser bedömaregruppen som en styrka i den planerade utbildningen.

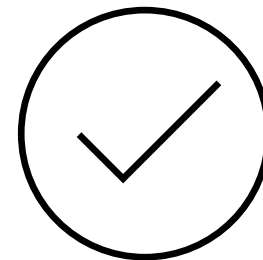
Bedömningsområde: Förutsättningar Resurser

HÖGSKOLAN
DALARNA

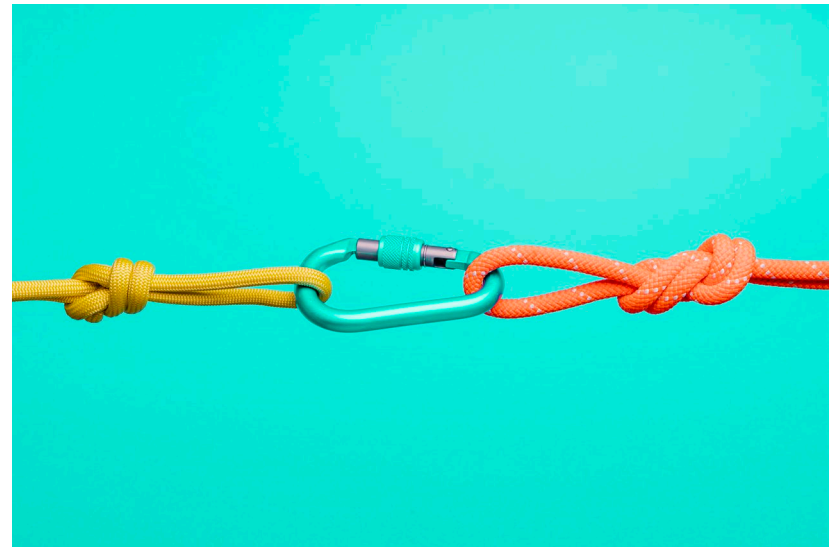
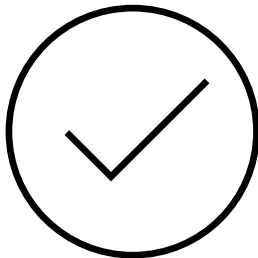

- Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

- Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

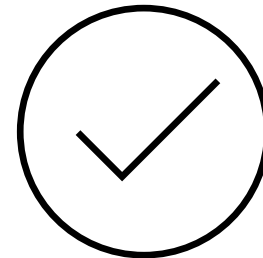

Bedömningsområde: Studentperspektiv

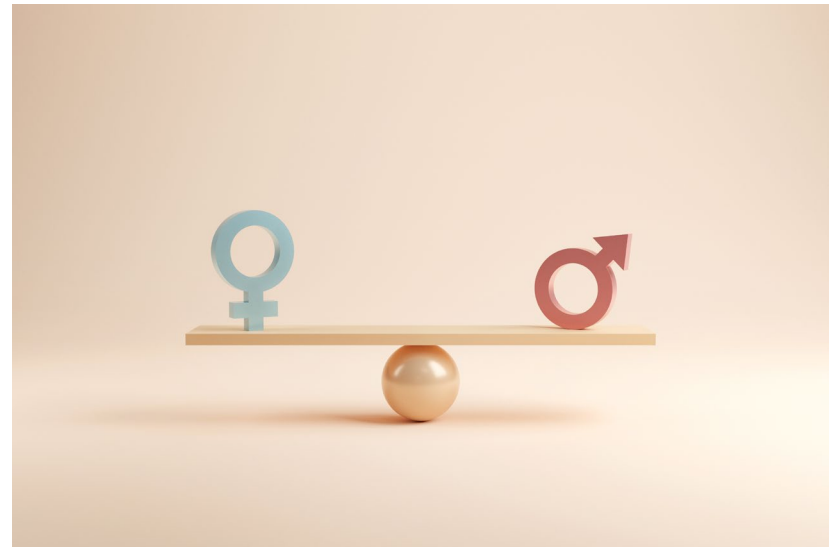
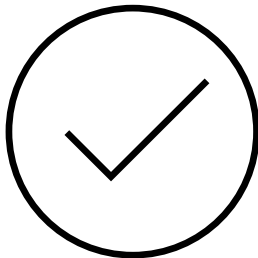

- Utbildningen verkar för att studenterna tar en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat. Jämställdhet.

- Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

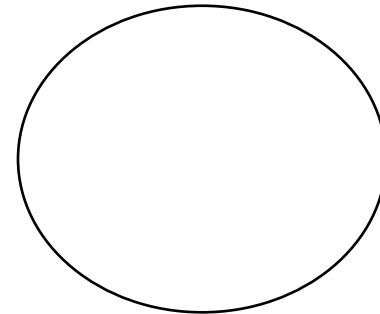

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat. Styrdokument.

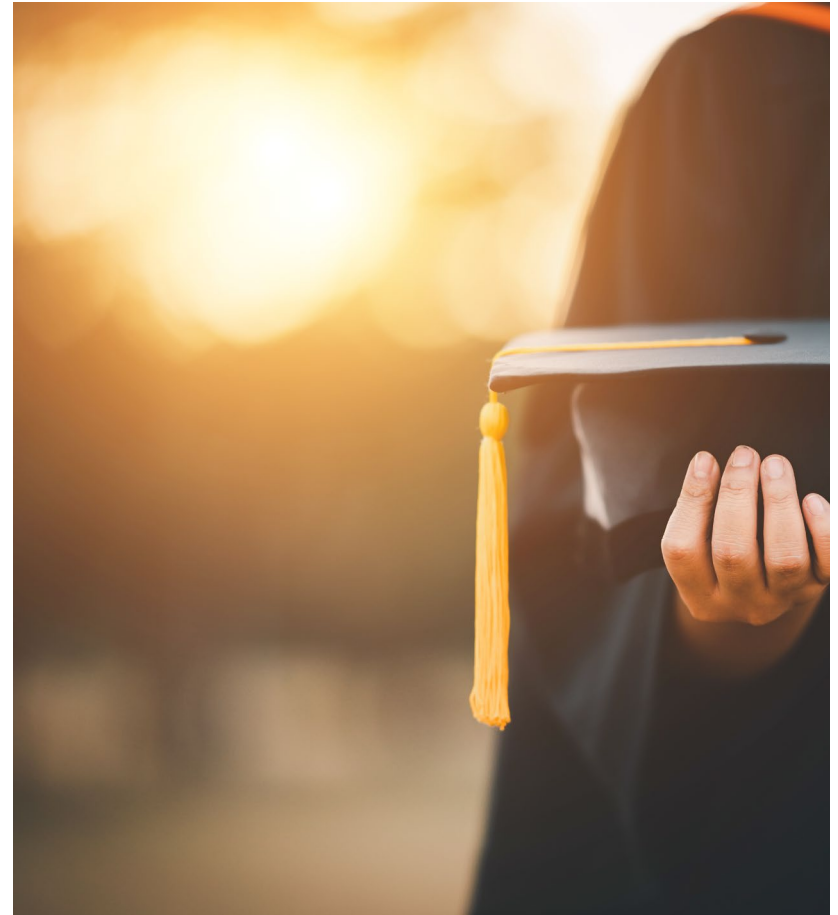
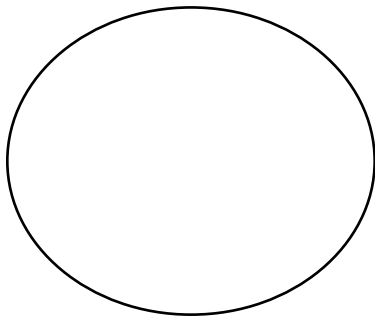
- Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen men dokumentens innehåll behöver utvecklas.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat. Säkring av examensmål.

- Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs inte att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Vad ska vi göra för att få de sista pusselbitarna på plats?

I utbildningens styrdokument behöver lärosätet utveckla följande:

- I utbildningsplanen **definiera förskolepedagogiskt område** samt översiktligt beskriva vad som utgör områdets huvudsakliga innehåll
- Lärosätet behöver ange området (**FPO, UVK, VFU**) för varje kurs i utbildningsplan och kursplan.
- I kursplanerna behöver lärosätet ange områdenas fördelning i högskolepoäng i de integrerade kurserna.
- I kursplanerna behöver lärosätet förtydliga vilka lärandemål som examineras inom vilket område i de integrerade kurserna.

För säkring av examensmålen behöver lärosätet utveckla följande:

HÖGSKOLAN
DALARNA

- Inom kunskapsformen kunskap och förståelse behöver lärosätet vidareutveckla kunskapsinnehåll och lärandemål som förtydligar och breddar det **förskolepedagogiska området innehåll, dess didaktik och metodik.**
- Lärosätet behöver formulera lärandemål inom **läroplansteori** samt lärandemål på grundnivå inom området **vetenskapsteori.**
- vidareutveckla kunskapsinnehåll och lärandemål om att **tillämpa förskoledidaktik och dess metodik** och att **observera, dokumentera och analysera** barns allsidiga lärande och utveckling.
- Lärosätet behöver också utveckla kunskapsinnehåll och lärandemål som tydligt berör att **förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling** av barn.

HÖGSKOLAN
DALARNA

Bedömggruppen anser att lärosätet har goda möjligheter att inkomma med dessa omarbetningar och förtydliganden inom sex månader.

Frågor och funderingar?

Hur ser det tilltänkta programmet ut?

Termin 1:

Förskolans historia och samhällsuppdrag, 15 hp, UVK

Barns utveckling och lärande, 7,5 hp, UVK

Barns språkliga och kommunikativa utveckling, 7,5 hp, FPO

Termin 2:

Bild och berättande i förskolan,
7,5 hp, FPO

Omsorg, relationer, yrkesetik och
barns rättigheter i förskolan, 7,5
hp, FPO

Lek i förskolan, 15 hp,
(varav delkurs 1 "Lek i förskolan",
7,5 hp FPO och Delkurs 2 "VFU 1"
7,5 hp VFU)

Termin 3:

Barns språkliga och kommunikativa utveckling 2, 7,5 hp, VFU

Barns utveckling och lärande i matematik, 7,5 hp, FPO

Rörelse och musik i förskolan, 15 hp, FPO

Termin 4:

Didaktik och ledarskap, 15 hp,
(varav Delkurs 1 "Didaktik och
ledarskap", 7,5 hp, UVK och
Delkurs 2 "VFU 2", 7,5 hp VFU)

Naturvetenskap, teknik och
hållbar utveckling i förskolan, 15
hp, FPO

Termin 5:

Bild och bildskapande i förskolan, 7,5 hp, FPO

Specialpedagogik i förskolan, 7,5 hp, UVK

Sociala relationer i förskolan, 15 hp
(varav Delkurs 1 "Sociala relationer i förskolan" 7,5 hp UVK och Delkurs 2 "VFU 2", 7,5 hp VFU)

Termin 6:

Samverkan och professionella
samtal i förskolläraryrket, 7,5 hp,
FPO

Vetenskapsteori och
utbildningsvetenskaplig forskning,
7,5 hp, UVK

Språk och matematik i förskolan –
avancerad nivå, 15 hp, FPO

Termin 7:

Utvärdering och verksamhetsutveckling, 15 hp

(varav Delkurs 1 "Utvärdering och verksamhetsutveckling" 7,5 hp UVK och Delkurs 2 "VFU 4", 7,5 hp VFU)

Examensarbete för förskollärarexamen, 7,5 hp FPO

Fristående kurser kopplat till det nya programmet

Bild och berättande, 7,5 hp

Innehåll:

Berättandets betydelse för barnens utveckling och lärande.

Att kunna kommunicera med hjälp av bildskapande och olika estetiska uttrycksformer.

Både analoga och digitala gestaltungsformer används.

Kursdeltagarna lotsas in i akademiska studier genom stöd från kursens lärare.

Campusförlagd

Fristående kurser kopplat till det nya programmet

Omsorg, relationer, yrkesetik och barns rättigheter i förskolan, 7,5 hp

Mellanmänskliga relationers och omsorgshandlingars betydelse för barns utveckling, lärande, trygghet och välmående diskuteras.

Innebörden av yrkesetik samt barns rättigheter behandlas.

Studentens skriftliga kommunikation övas i kursen

Ges på distans

Fristående kurser kopplat till det nya programmet

Lek i förskolan, 7,5 hp

Lekens betydelse för barn ur olika perspektiv behandlas

Olika styrdokuments skrivningar om barns lek studeras

Förutsättningar för lek samt förskollärarens betydelse och ansvar att stödja leken diskuteras

Lekpedagogik som arbetssätt introduceras

Ges på distans

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 2

GRUNDLÄRARPROGRAMMET AIL 2017-2023

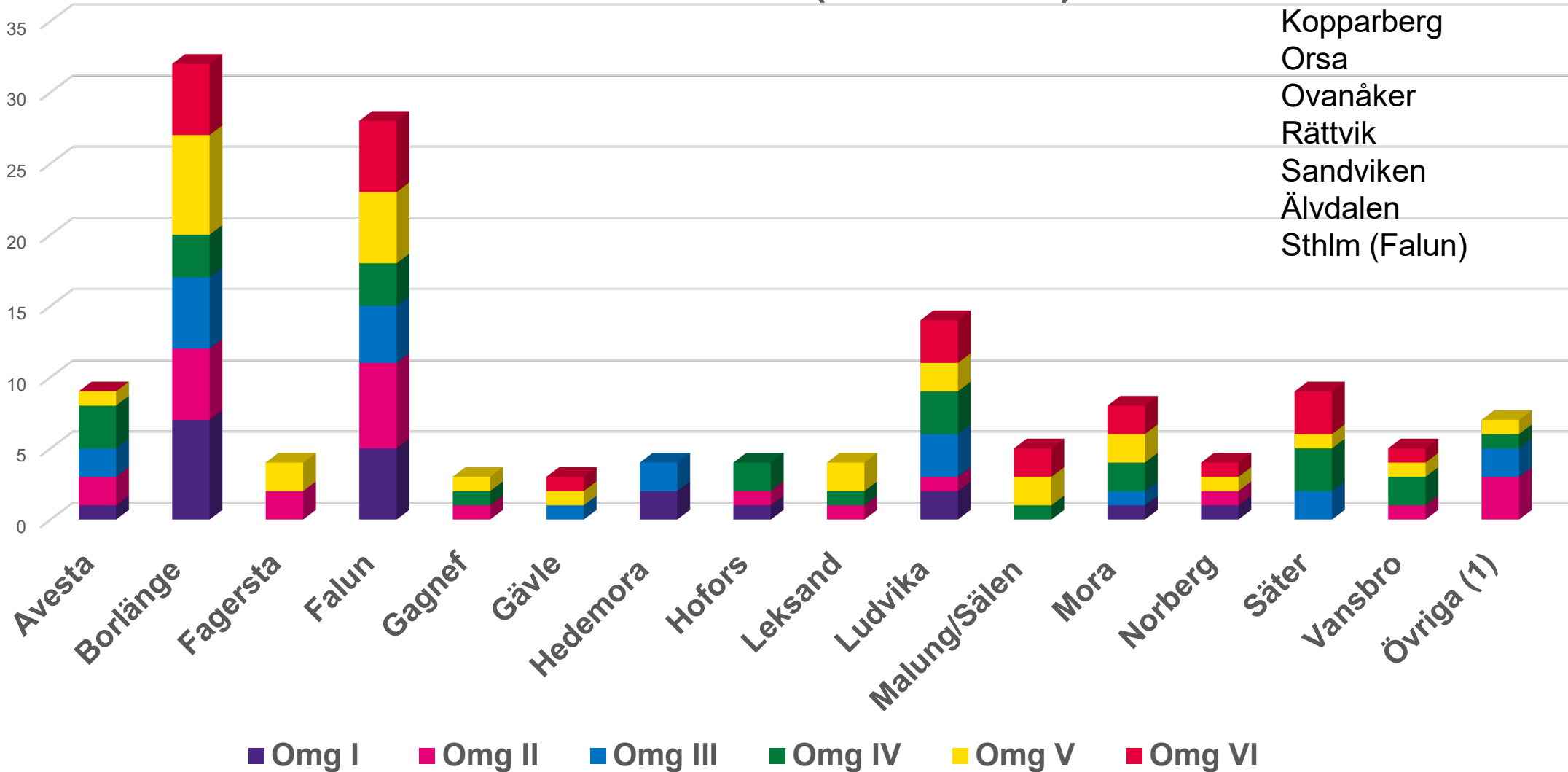
PUD-råd 230314
Terje Hedström

Arbetsintegrerat grundlärarprogram 240 hp

- 2017 omgång 1 åk.4-6 No/Tk 20 studenter, examen september 22
- 2018 omgång 2 åk.4-6 No/Tk 19 studenter
- 2019 omgång 3 åk.4-6 No/Tk eller So 12 studenter
- 2020 omgång 4 åk.4-6 No/Tk eller So 23 studenter
- 2021 omgång 5 åk.F-3 26 studenter
- 2022 omgång 6 åk.F-3 16 studenter
- 2023 omgång 7 åk.4-6 No/Tk eller So anta 33 studenter?

AIL-stud (ht.17-ht.22)

Övriga / Kommuner med 1 AIL-stud
 Kopparberg
 Orsa
 Ovanåker
 Rättvik
 Sandviken
 Älvdalen
 Sthlm (Falun)

Antal sökande till HT 23 åk.4-6 66 (status 13 mars)

- HT 19 åk.4-6 180
- HT 20 åk. 4-6 98
- HT 21 åk.F-3 200
- HT 22 åk.F-3 120

Ett stickprov på studenternas medelålder i en ämneskurs för AIL och ordinarie program 100%

- Tematisk kurs NO/TK/SO Omgång 5 AIL åk.F-3 **medelålder = 33,9 år**
- Tematisk kurs NO/TK/SO 100% åk.F-3 **medelålder = 26,8 år**

- Min egen reflektion kring att undervisa på det arbetsintegrerade programmet.

Några röster från studenter, omgång 4, start HT 20, inriktning no/tk och so, åk.4-6

Vad är de positiva aspekterna med den arbetsintegrerade utbildningen?

- Bra att direkt kunna applicera och använda det vi lär oss på högskolan i undervisningen på skolorna.
- Diskutera med kurskamrater i seminarier och utbyta erfarenheter och höra hur andra har det på sina skolor.
- Använda didaktisk litteratur på våra seminarier och kunna koppla det till undervisningen på skolorna.
- Lön vid studier istället för studielån.
- ”Jag skulle rekommendera det arbetsintegrerade programmet till alla som vill studera till lärare”. (Studenten hade läst del av lärarutbildning på annat program tidigare)

Upplever du några problem/ svårigheter med den arbetsintegrerade utbildningen?

- Vi har olika förutsättningar på arbetsplatsen beroende på vilken skola vi arbetar på. (t.ex. arbetsbelastning, stöd från mentor/ handledare)
- Vi ses som "färdiga lärare" av kollegor och skolledning.
- Skolledningen ser oss inte som studenter utan som en "resurs" som kan sättas in där det behövs.
- Vissa perioder av utbildningen är tuffa, varierande arbetsbörda i olika kurser.

Är det något som du skulle vilja ändra på inom det arbetsintegrerade programmet ifråga om struktur kring studier och arbete på skolan?

- Alla kommuner ska ha samma möjligheter/ förutsättningar för sina studenter.
- Högt tempo hela tiden, svårt att hinna få återhämtning. Alltid arbeta 50% inte 100% då det är uppehåll från högskolan.
- Bättre samspel mellan de olika kursernas upplägg.

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 3

HÖGSKOLAN
DALARNA

PUD-råd 230314

PUD-samarbete och dagens PUD-råd

- Ett regionalt perspektiv - Skolhuvudmän och Högskolan Dalarna: 90-talet - idag
- RUC (PUD) och den statliga styrningen av skola och lärarutbildning
- Ett pågående samtal – lärande
- Kraften i att samarbeta
- Förståelse för varandras verksamheter – likheter och olikheter
- Kontinuitet och långsiktighet
- Ta ansvar för nästa generations förskollärare/lärare
- Ytterst att barns/elevs utveckling och lärande
- PUD-råd, PUD-AU, Dialogmöten

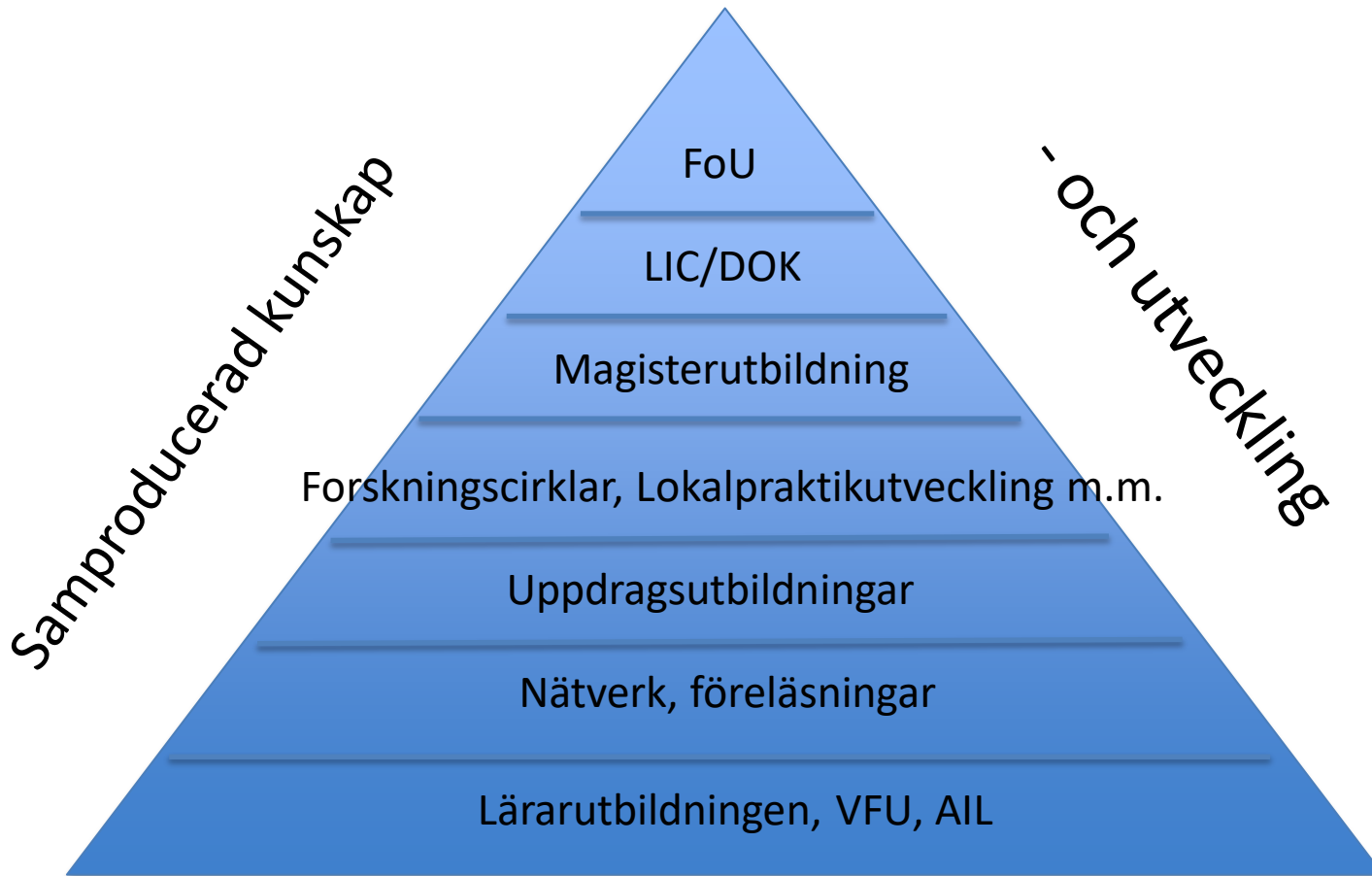

Från protokollet 1998

Skolans kompetensförsörjningssituation

”Skolorna står inför en hotande lärarbrist. Det är viktigt att under de kommande 3-4 åren satsa på lärarutbildningen. PUD skall hjälpa till att bevaka hur många lärarutbildningsplatser vi får från staten.”

Lärarutbildning som skolutveckling 3.0

Dagens program

- Samverkansavtal (PUDs arbetsgrupp)
- Förskolläraryrket
- Arbetsintegrerade utbildningar (PUDs arbetsgrupp)
- Vetenskaplig grund
- Lärarutbildning i samverkan för ökad kvalitet
- Kombinerade uppdrag (PUDs arbetsgrupp)
- Socialtjänst-skola (PUDs arbetsgrupp)
- Utbildningspolitiska frågor

HÖGSKOLAN
DALARNA

Reviderat samverkansavtal

- Betydelse av samarbete mellan skolhuvudmän och akademien i ett regionalt perspektiv - Gemensamt regionalt ansvar
- Ett kort och övergripande avtal: Viljeinriktning – handslagets betydelse
- Ett långsiktigt samarbete
- Kommunicera inom resp. HM, på HDa, andra aktörer
- Ett liknande utkast har diskuterats i arbetsgruppen *Kompetensförsörjning och samverkansstrategier*
- Ny lärarutbildningsförordning, otidsenliga begrepp, ekonomiska förändringar - VFU-ersättningen

Reviderat samverkansavtal - huvudpunkter

Utgångspunkter

- Samarbete i syfte att främja alla barns o elevers möjlighet till att lära och utvecklas
- Gemensamt ansvar för kommande generation förskollärare/lärare

Gemensamt utbildningsansvar av lärarstudenter och VFU-handledare

- VFU, handledare, VFU-handledarutbildning
- Utbildningsinslag också utanför VFU

Praktiknära forskning och forskningsbaserad skolutveckling

- Samverkansarenor – möten, konferenser, föreläsningar, nätverk
- Delar ambitionen för gemensamma utvecklings- och forskningaktiviteter.
- Väsentlig betydelse att skolans behov är vägledande för den praktiknära forskningens inriktning

Ekonomi

Ersättningen för studenters verksamhetsförlagda utbildning utgår per högskolepoäng genomförd VFU. Ersättningsnivån fastställs av prefekt för ILU och redovisas årligen på PUD-rådet.

Kommentar: samma eller mer i ersättning till HM än idag.

Verksamhetsbidrag på 10.000 kr + 1 kr/invånare i respektive kommun. För fristående skolor, och övriga organisationer, är avgiften 10.000 kr/år.

HÖGSKOLAN
DALARNA

HÖGSKOLAN
DALARNA

Arbetsintegrerad utbildning

- Nationellt uppdrag: *Helena Grunden (Peter Gabrielsson)*
- Grundlärarprogrammet, ny antagning: *Terje Hedström*
- Reflektioner: *Jörgen Dimenäs*
- Dalatorget: *Sofia Walter*
- Doktorandutlysning: *Mattias Graden*
- Ämneslärarprogrammet: *Helena Grunden (Peter Gabrielsson)*
- Diskussion utifrån ett skolhuvudmannaperspektiv: Erfarenheter och vägar framåt: *skolchefer*

Ämneslärarprogrammet

- I feb fattade ILU beslut att tillsammans med regionen diskutera möjligheterna för AIL inom Ämneslärarprogrammet.
- Ambition: Att förutsättningslöst (om, hur) diskutera och utreda AIL på ämneslärarprogrammet.
- Förslag till beslut:
 - PUD bildar en grupp som diskuterar möjligheter för AIL inom ämneslärarprogrammet med representanter från regionen – lärare, rektorer och skolchefer samt fackliga företrädare- som leds av Helena Grunden, proprefekt utbildning. Återrapportering sker till PUD-råd och PUD-AU.*
- Parallellt pågår en översyn av ämneslärarprogrammet (antal ämnen, genomströmning, ekonomi, fo-miljö mm)
- Tidöavtalet – ”Ämneslärarutbildningen koncentreras till de högst rankade lärosätena inom respektive område.”

Erfarenheter och diskussion utifrån skolhuvudmannaperspektiv

- Vilka utmaningar står vi inför?
- Vad har fungerat bra? Vad behöver utvecklas?
- Vad har förändrats till det bättre över tid? Eller tvärtom.
- Skolchefens roll, Rektors roll, Kollegans roll,Handledarens roll
- Finansieringsfrågor
- Anställningsfrågor
- Samarbetet mellan HM och Högskolan
- Samarbetet mellan kommuner
- Samarbetet inom kommunen
- Kommunikation
- Utbildningskvalitet
- Övrigt?

HÖGSKOLAN
DALARNA

SUD/PUD: Socialtjänst-skola

- Tema: Socialtjänst-skola på nästa PUD-råd
- När: 24 okt kl. 9-12 (lunch 12-13)
- Målgrupp: skolchefer och socialchefer eller motsvarande
- Diskussion i PUD-arbetsgrupp Kompetensförsörjning och samverkansstrategier, PUD-au, enskilda skolhuvudmän, SUD, Regionen, forskare mfl
- Bakgrund: initiativ fr både SUD och PUD

Aktuella utbildningspolitiska frågor

- Tidöavtalet – risk att gamla utredningar mm blir liggande om de inte är kopplade till Tidöavtalet
- Omvärlden: Ukrainakriget och inflation. Svensk budget påverkas prioriteringar. Konsekvenser: begränsat reformutrymme? (direkt eller indirekt)
- Skolverket: regionalisering och kvalitetsdialoger. Uppdatering

forts

- ❑ Professionsprogram
 - Rådet för professioner inom skolväsendet.
 - Meriteringssystem
 - Kompetensutvecklingsinsatser

- ❑ Remiss av *Statens ansvar för skolan – ett besluts och kunskapsunderlag.*

- ❑ 9 feb. Skolverket, Kompetensförsörjning
 - Utbildningsspåret (akademi, politiker)
 - Organisationsspåret (tex kompl ped personal)
 - Professionsspår (stärka lärarnas legitimitet, mera attraktivt)

HÖGSKOLAN
DALARNA

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 4

INBJUDAN

Intresseanmälan till att medverka som presentatör på DALATORGET 2023!

Dalatorget är en mötesplats för skolor, lärare, studenter och Högskolan Dalarnas lärarutbildning. Här bjuds på presentationer av examensarbeten, aktuell forskning och skolutvecklingsarbeten. Inbjudan riktar sig till regionens lärare, skolledare, studenter och lärarutbildare. Det nu dags att börja planera för Dalatorget 2023 – forumet för samverkan och inspiration!

Inför Dalatorget 2023, bjuder vi in er som i posterform önskar presentera till exempel utvecklingsarbeten eller andra satsningar på er skola eller i er kommun. Era posters presenterar ni under mingel på Högskolan Dalarna. Tanken är att dessa presentationer bland annat ska inspirera studenter inför kommande examensarbeten. Ni kan också välja att leda ett "rundabordssamtal" tillsammans med en av högskolans moderatorer. Det innebär till exempel en kort presentation av, och öppet samtal om, ett utvecklingsarbete ni gjort eller gör. (Total tid ca 30 min.)

Programmet för dagen kommer att bestå av mingel med utställningar, föreläsningar, seminarier och rundabordssamtal.

Inbjudan till Dalatorget kommer att skickas ut i maj.

För att presentera posters eller hålla i ett rundabordssamtal anmäler ni ert intresse via följande länk senast 15 maj.

<https://forms.office.com/e/5E4bwnbLxc>

Tema 2023:

Hållbart lärarskap -
att bli lärare och att utveckla professionen

Dag: 8 september 2023

Tid: 8.30- ca 16.00

Anmälan av poster eller rundabordssamtal senast 15 maj:

<https://forms.office.com/e/5E4bwnbLxc>

Dalatorgets utgångspunkt är samverkan mellan skolor och lärarutbildning. Innehållet är öppet för skolutvecklingsfrågor i vid bemärkelse men kommer även i år att uppmärksamma arbetsintegrerad lärarutbildning.

Vid frågor kontakta Karin Nordmark knr@du.se

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 5

FFR o DRN

Ht 2023 – Vt 2024

Nytt intressant och aktuellt fokus:

- Att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap

Syfte

- Syftet är att du som rektor ska få fördjupad kunskap i pedagogisk ledning och organisering samt om distribuerat ledarskap för att arbeta med utveckling av undervisning och barns och elevers lärande.

Uppläggnig FFR

- Deltagande i 6 träffar digitalt och 3 tvådagarsinternat på Högbo Bruk
- Planering av utvecklingsarbete
- 7,5 hp om man vill men ej nödvändigt

Uppläggning DRN

- 5 digitala träffar á 2 tim
- Föreläsningar och erfarenhetsutbyte med fokus på: Att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 6

Inbjudan att delta i Fortbildning för rektorer (FFR) och Digitalt Rektorsnätverk ht 2023- vt 2024

Styrning, organisering och ledning (SOL)

Nytt intressant och aktuellt fokus:

Att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap

Rektor – en viktig faktor för god undervisning och barns och elevers lärande

För att genomföra god undervisning och lärande krävs pedagogisk ledning, kollegial lärarförmåga och lärarskicklighet (Håkansson & Sundberg, 2018) samt förmåga att undersöka, analysera och utveckla undervisningen tillsammans (Timperley, 2017).

Alltså 1: Ledning och pedagoger som samspelar professionellt gör skillnad!

Hur ska vi utifrån detta se på rektors bidrag till god undervisning och lärande i förskola och skola? Forskning visar att rektors pedagogiska ledarskap ger förutsättningar för god undervisning, lärande och bra elevresultat. Men, ledarskapet bör fördelas på fler medarbetare och få formen av distribuerat ledarskap (Liljenberg, 2015 och Spillane, 2017). Via det distribuerade ledarskapet kan lärandekulturen förstärkas genom att rektor och medarbetare samverkar i ledarhandlingar för att förbättra verksamheten.

Alltså 2: Vi som leder vår förskola eller skola måste samverka för utveckling av lärandekultur!

Inom denna fortbildning ges rektor möjlighet att utforska sina och den egna förskolans och skolans förutsättningar för att stödja utveckling av lärarnas undervisning och barns och elevers lärande. Syftet är att med utgångspunkt i forskning om framgångsrik skolutveckling och framgångsrikt skolledarskap ge stöd till analys av befintligt systematiskt kvalitetsarbete inklusive den egna utvecklingsorganisationen, pedagogisk ledning och det distribuerade ledarskapet för utveckling av undervisning och lärande.

Fortbildning för rektorer (FFR) och Digitalt rektorsnätverk ht 2023- vt 2024

Här är info om både Fortbildning för rektorer (FFR) respektive Digitalt rektorsnätverk ht 2023 och vt 2024.

Fortbildning för rektorer (FFR), 7,5 hp

Du som önskar fördjupa dig inom fokusområdet ”att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap” kan anmäla dig till FFR och då blir du automatiskt anmäld i det Digitala rektorsnätverket (DRN).

Digitalt rektorsnätverk (DRN)

Du som endast önskar input på temat, genom föreläsningar, och samtidigt få möjlighet att utbyta erfarenheter med kolleger några gånger per termin kan anmäla dig till det Digitala rektorsnätverket.

För mer info -se nedan.

Välkommen att höra av dig om frågor eller funderingar!

Ulf Nyttell

Utbildningschef

uny@du.se

Tel: 0703-596660

Fortbildning för rektorer i förskola och skola, FFR 7,5 hp

Fortbildningen vänder sig till rektorer i förskola och skola som önskar öka sin professionella kompetens genom att ta del av relevant forskning, dela erfarenheter med rektorskollegor och planera utvecklingsarbete med temat:

- *att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap.*

Det betyder att utgångspunkten i fortbildningen är barns och elevers lärande och lärarnas undervisning samt hur rektor som chef och ledare kan organisera och leda verksamheten för utveckling i denna riktning. Särskilt fokus läggs på hur rektor kan utveckla organiseringen och relationen med medarbetare vid förskolan eller skolan, i form av t ex förstelärare, arbetslagsledare och elevhälsan.

Syftet är att du som rektor ska få fördjupad kunskap i pedagogisk ledning och organisering samt om distribuerat ledarskap för att arbeta med utveckling av undervisning och barns och elevers lärande.

Innehåll och teoretisk bas

Innehållet utgår från relevant forskning om rektors ledning och pedagogiskt ledarskap för utveckling av undervisning för barns och elevers lärande. Områden som behandlas är:

- rektor som chef och pedagogisk ledare för den egna förskolan eller skolan
- rektors ledning av utvecklingsarbete i förskola och skola med fokus på undervisning och lärande
- organisering av distribuerat ledarskap för undervisning och lärande
- ledning av systematiska utvecklingsprocesser för undervisning och lärande
- aspekter av och former för distribuerat ledarskap
- samverka med medarbetare för att leda förbättringsprocesser
- rektors ledning och organisering för god undervisning och barns/elevs lärande
- metoder för analys av den egna förskolans eller skolans förbättringskapacitet.

Ramverket (Håkansson & Rönström, 2022) kring förbättringskapacitet utgör den teoretiska basen för fortbildningen. Under fortbildningen delas det in i följande tre teman:

1. Förbättringsagenda och förbättringsagenter: utvecklingsområden, kommunikation, kompetens, drivkrafter och mandat, ledning och ledarskap.

2. Förbättringsorganisation och förbättringshistoria/kultur: mötesplatser, styrkor och svagheter, tidigare förbättringsarbete och lärdomar, förväntningar på varann

3. Förbättringsprocesser och förbättringsledarskap: ledning och ledarskap i olika faser, ansvarsfördelning, uppföljning, måluppfyllelse och fortsatt motivation.

Att som rektor driva utvecklingen av en förskolas eller skolas förbättringskapacitet ger möjligheter att utveckla undervisning och lärande. Det handlar bland annat om ett strategiskt arbete för att skapa beredskap, motivation och energi bland medarbetarna. Sedan gäller det att med det som bas stimulera till handlingar och aktiviteter som syftar till att förbättra undervisning och lärande samt att följa upp processer och resultat.

Uppläggnig

Deltagande i träffar digitalt och på kursgård enligt denna plan/schema:

<https://www.du.se/globalassets/local/samverkan/pud/ffr--dig-rekt-natv/schema-ffr--o-drn.pdf>

Internat: Högbo Bruk utanför Sandviken: 2023: 28-29 augusti, 6-7 december och 2024: 15-16 maj.

<https://www.hogbobruk.se>

Tider: ca kl 10 (dag 1) - kl 14.30 (dag 2).

<https://www.hogbobruk.se>

Vid träffarna genomförs kortare föreläsningar med uppföljningssamtal och erfarenhetsutbyten. Vi har ett undersökande arbetssätt präglat av rektorernas erfarenheter, ett vetenskapligt förhållningssätt och nyttjande av anknytande relevant forskning.

Mellan träffarna genomförs planering av utvecklingsarbete med fokus på organisering för utveckling av undervisning och lärande. Under fortbildningen delas erfarenheter av planeringen av utvecklingsarbetet såväl i muntlig form som i "loggboksform". Fortbildningen avslutas med presentationer av arbetets process och resultat i relation till relevant forskning.

Den som önskar tillgodogöra sig 7,5 hp på avancerad nivå ska med stöd av de egna loggboksanteckningarna i text redogöra för lärdomar och reflektioner utifrån kursens innehåll och litteratur.

Förutom FFR-träffarna deltar man vid de fem digitala rektorsträffarna enligt planen.

Behörighet

Arbetat som rektor, biträdande rektor eller motsvarande minst halvtid under ett år. Dessutom statlig rektorsutbildning eller dokumenterad motsvarande. Även om du redan deltagit i FFR är du välkommen att delta.

Anmälan

15 mars – 19 april hos Skolverket på länken [Fortbildning i pedagogiskt ledarskap för rektorer](#)

Avgift

Skolverket finansierar fortbildningen. Huvudmannen finansierar internatkostnader och resor.

Kursplan

[Att utveckla pedagogisk ledning genom organisering och distribuerat ledarskap](#)

Digitalt rektorsnätverk - kvalificerat erfarenhetsutbyte på vetenskaplig grund

Idén är att kombinera inspel i form av stimulerande föreläsningar med reflektioner utifrån föreläsningarna och era erfarenheter som rektorer. Vi har benämnt det som "*kvalificerat erfarenhetsutbyte*", för att markera att det utgår från relevant forskning i kombination med era erfarenheter. Ni får också ta del av anknytande fördjupande frågeställningar, forskningsartiklar eller liknande. Vi har planerat cirka två eller tre träffar per termin och du är välkommen att delta när det passar dig. Du behöver därför inte anmäla eller avanmäla dig till respektive träff. Däremot behöver du anmäla dig till nätverket som helhet. Du som anmält dig till Fortbildning för rektorer (FFR) blir automatiskt anmäld.

Anmäl dig till Digitalt rektorsnätverk här (DRN) senast den 19 april

<https://www.du.se/sv/Samverkan/pud/natverk/digitalt-natverk-for-rektorer-i-pud-regionen/>

Välkommen att delta!

Ulf Nytell

Utbildningschef

uny@du.se

Tel: 0703-596660

HÖGSKOLAN
DALARNA

BILAGA 7

Grupp 1 AIL

Smedjebacken: har valt att inte delta. Valt att satsa pengarna på befintlig personal.

Borlänge: rektorerna tycker det är positivt. Organisationsmässigt är det utmaningar, tex. Schemaläggning, flera studenter igång samtidigt. Några är tappade men finns kanske i andra delar av regionen eller landet? Personer som studenter men också jobbar leder till kollegialt lärande.

Ludvika: fungerat bra. Tre klara av fem. Utmaningen kan vara ekonomisk: studenterna kan tycka att de får för lite ersättning. Samverkan kring vad som är lämplig lön? Samverkan mellan rektorer behövs. 11-12 stycken finns nu. AIL-studenter och kostanden: håller ekonomin uppe. Förskollärarytbildningen skulle behöva ges som AIL.

Leksand: har 2 stycken. Svårt att veta vilka tjänster som finns ute till hösten, så det är svårt att vara ute i god tid.

Malung-Sälen: har 5 studenter som anställs ett år i taget. Vissa undervisar och någon är resurs. Mentorskap verkar fungera. Ekonomisk fråga- stora besparingar och extra medel finns inte. Utspridda.

Vad önskas framåt: förskollärare, ämneslärare. Kan man locka studenter från andra delar av landet? Utmana och jobba på ett annat sätt: hur får man attraktiva tjänster och högre löner? Ämneslärarytbildning: ansökningar från hela landet?

Förskollärarytbildningen: ansökningar regionalt, gärna barnskötare.

Önskas: Lärare för fritidshem.

Finansieringsläget: man får inte rubba finansiering för AIL! Spara in på annat? Hur faller kostnaden ut? Totalt sett så kostar det inte så mycket mer, om man räknar på den kostnad som en behörig skulle innebära. Försöka använda den ordinarie organisationen.

Smedjebacken: tycker att man inte ska finansiera grundutbildning.

Grupp 2 AIL

Hur hittar vi de studenter som vi skulle vilja ha in i utbildningen? Bra att hitta "rätta personer" från början men man måste komma ihåg att resan studenten gör under utbildningen gör att den person som examineras och känns helt rätt, kanske inte var den som rankades högst när de anställdes – exempel från Mora

Viktigt med balans mellan studier och jobb, både kommuner och HDa. Anpassa tjänsterna utifrån individens kompetens, erfarenhet men även utifrån vilken kurs de läser. Detta kan vara en utmaning men måste lösas.

Betydelsefullt att sprida information/kunskap om AIL i de interna leden i kommunen, allt från skolchefer till rektorer och lärare.

Stärka arbetslag runt studenten (ofta tar 1:e lärare ett övergripande ansvar). Team-byggande viktigt.

När var diskuteras AIL, PUD-au? Bra med diskussion på PUD-råd. XXX kommentar: rektorsträffar, handledarträffar, koordinatorträffar – viktigt att lärare och rektorer deltar på träffarna för att kunna hjälpa varandra över kommungränserna.

AIL-tjänsterna kommer även framöver behöva se olika ut beroende av studentens erfarenheter och behovet i kommunen men det är viktigt att kommunen förstår att detta inte är någon "vanlig" anställning.

AIL- inget självspelande piano – det behöver tas ett omtag. Nackdel att kommunerna blir för "slöa" och litar på att HDa ska ta hand om helheten.

Svårt för små kommuner då en student väljer att byta arbetsgivare till annan kommun efter avslutade studier.

Positivt att det bildas en grupp för att jobba vidare med AIL mot ämneslärare

Finansiering: statsbidrag, likvärdig skola, riktade bidrag

Intressant att utvärdera om AIL-studenterna blir kvar i yrket i högre grad, på tex. 10-års sikt...

Dalarna lägst lärarbehörighet i landet? Vi måste göra detta tillsammans.

Viktigt att kartlägga vad avhopp beror på både för HDa och kommun

Grupp 3 AIL

- Behovet att klargöra förutsättningar, roller och ansvar – internt på skolan *innan* studietiden (Handledare, kollegium, skolledning...)
- 125 procents arbete fodrar ambitioner och strukturer hos studenten, det måste kommuniceras.
- Bättre dialog mellan huvudmännen kring lämpliga o presumptiva AIL-studenter. Annars risk för begränsade perspektiv...
- Dialog mellan huvudmän kring faktiska förutsättningar (Ingen runt bordet trodde att det var hållbart att alla skulle göra lika, men att på ett ungefär ha snarlika villkor vore nog bra...)

Grupp 4 AIL

Anteckningar från gruppdiskussion skolhuvudmän, PUD-råd 14 mars -23

- Diskussionen startade med anledning av det studenterna hade sagt i min (XXX) korta utvärdering kring att de ville ha samma förutsättningar på skolorna. Skolhuvudmännen påpekade att det blir olika förutsättningar mycket beroende på vilka tidigare erfarenheter studenterna har av t.ex. arbete i skolan. Vissa studenter kan ha mer ansvarsområden än andra beroende på erfarenhet. Det är dock viktigt att det finns en diskussion mellan student och rektor för att stämma av en rimlig nivå på arbetsbördan.
- Det framfördes att pressen ofta framställer bara negativa aspekter om skolan och sällan framhåller saker som är bra. Det finns många positiva aspekter i skolorna men det är de negativa som syns utåt. Detta är ett problem vid rekryteringen av studenter till lärarutbildningarna.
- Det framfördes även från en kommun att de önskade anställa fler arbetsintegrerade studenter men att det inte fanns resurser för detta. Frågan kom upp om en önskan kring ett stöd från staten som skulle kunna underlätta fler anställningar.

- Det diskuterades även kring handledarfunktionen för de arbetsintegrerade studenterna. En möjlig och bra modell för detta lyftes där studenten ingår i ett arbetslag där lärare med olika ämneskompetenser ingår och arbetslaget verkar som "handledare" gemensamt.